

Deti a peniaze

Ako možno (z)meniť **finančné vzdelávanie** školákov a akým spôsobom môžu byť nápomocné **digitálne bankové riešenia**?

365.bank/tlacovka

Deti a peniaze pohľadom čísol

Prieskum o **finančnej gramotnosti**
detí a ich vzťahu k **peniazom**

Pavol Baboš
2muse

Hlavné oblasti prieskumu

- aká je **finančná gramotnosť** detí do 15 rokov
- kde deti **získavajú informácie** o peniazoch
- ako **odhadujú rodičia** svoje **deti** v téme financií
- ako **vzdelávajú** rodičia deti v oblasti peňazí
- **vreckové** a **hospodárenie** detí s financiami

Výsledky

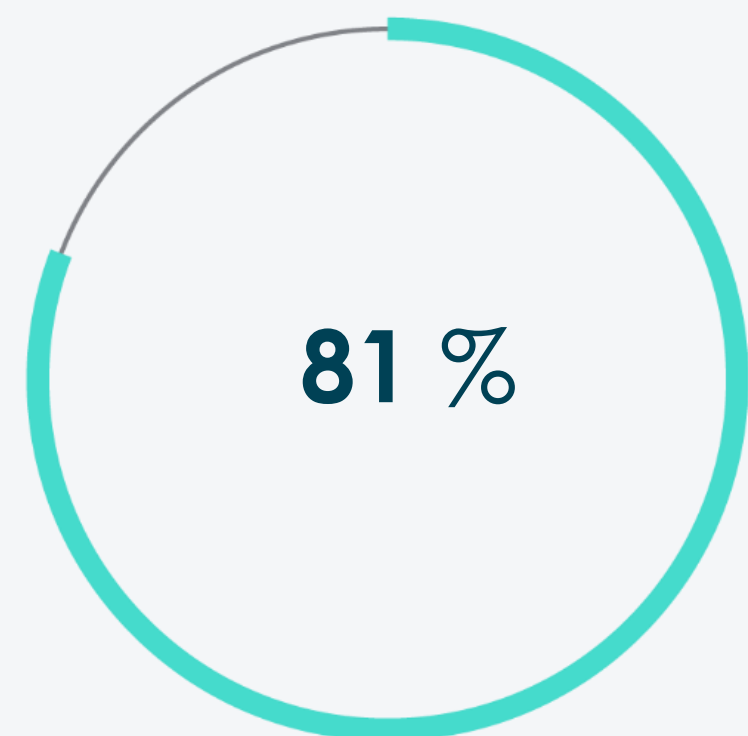
testu fin.
gramotnosti

Priemerná známka detí je **3**

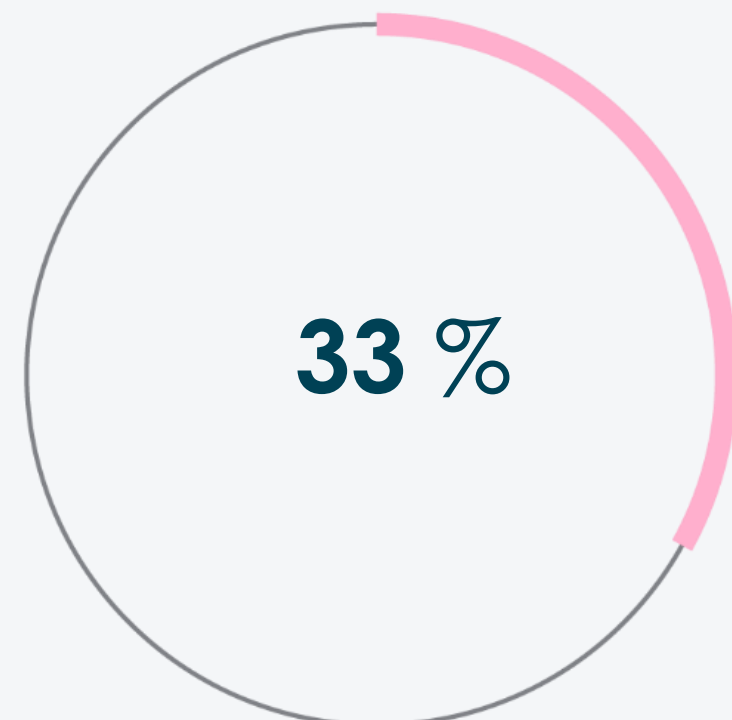
Ako deti ovládajú financie

Čo si myslia rodičia o vedomostiach detí?

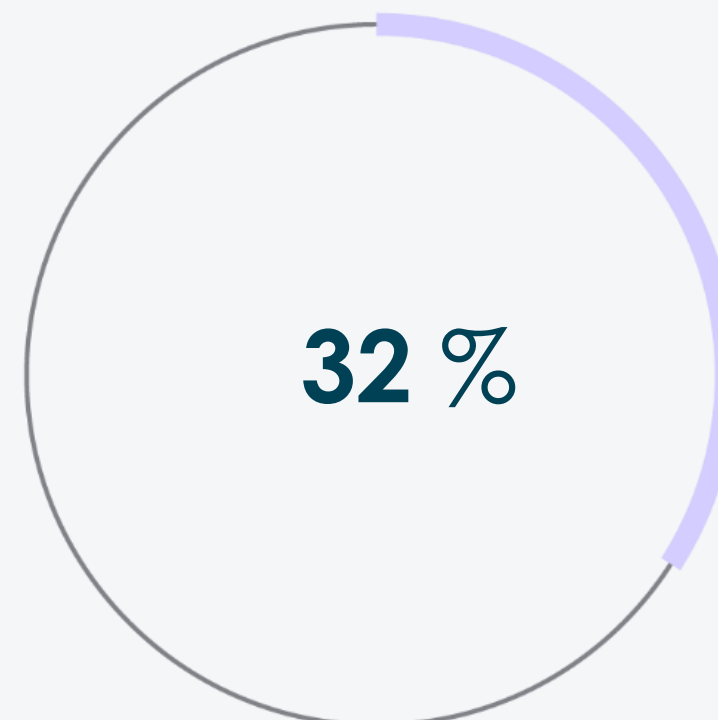
- Rodičia boli presvedčení, že ich deti rozumejú hlavne **sporeniu** a hodnote peňazí.
- V oblasti **úverov, finančných pojmov** a nákupu rodičia deťom až tak nedôverovali.

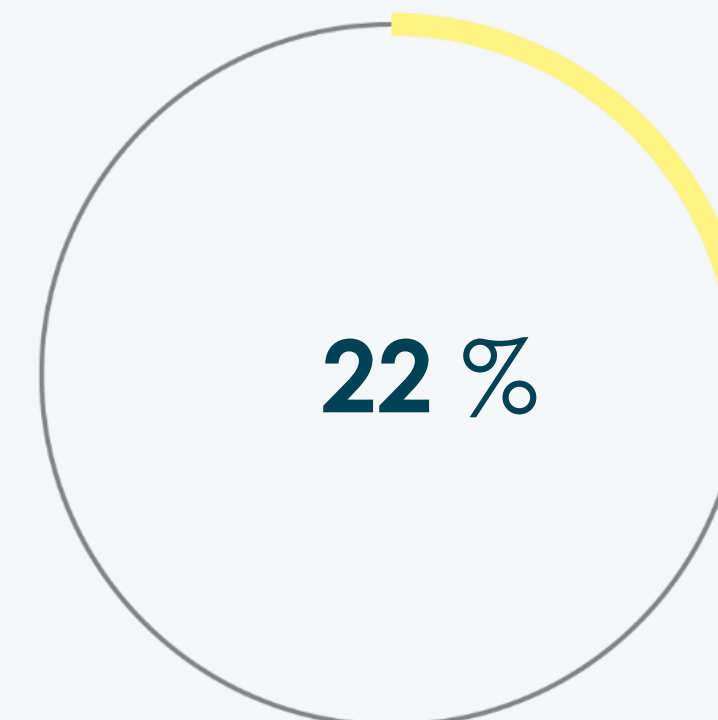
sporenie

úvery

finančné
pojmy

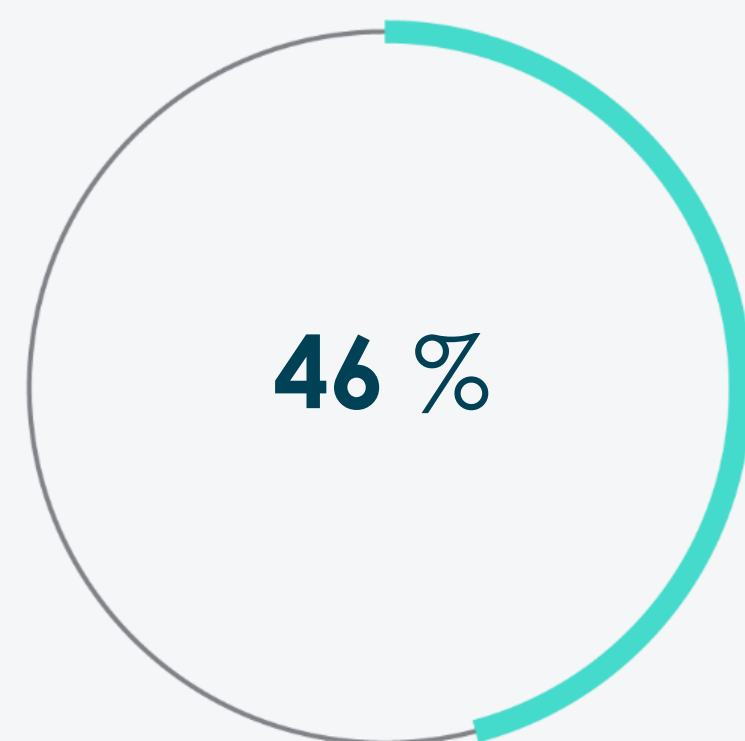

podmienky
nákupu

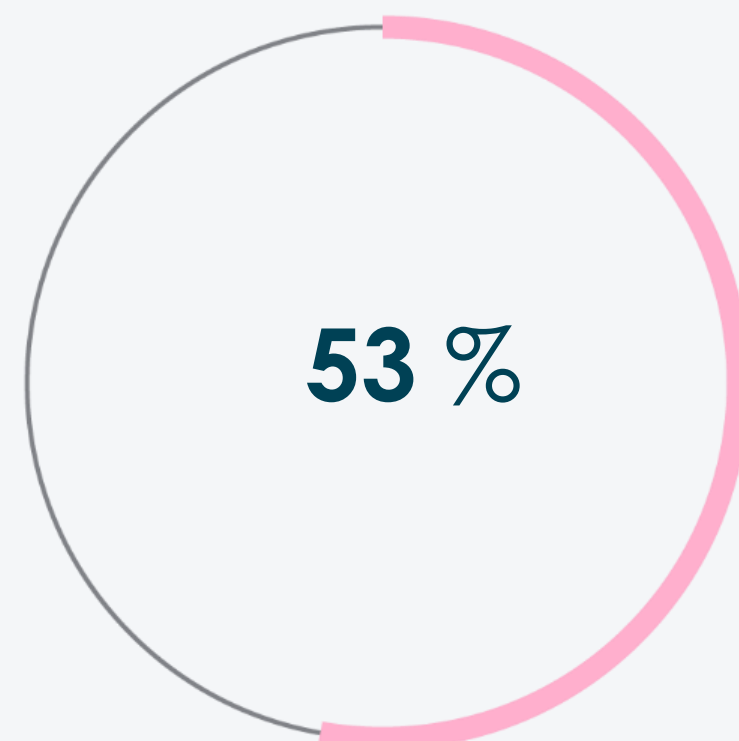
Ako deti ovládajú financie

Aká je realita?

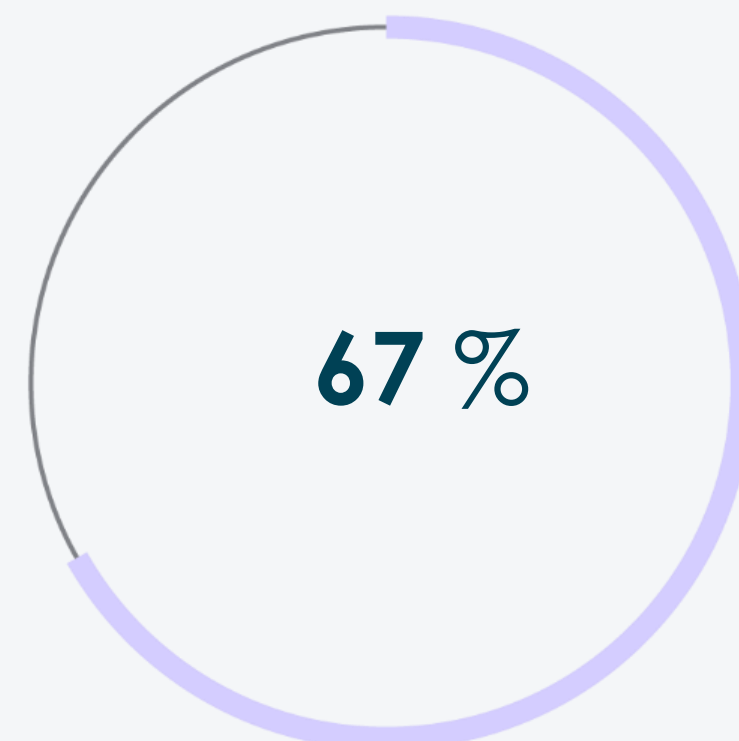
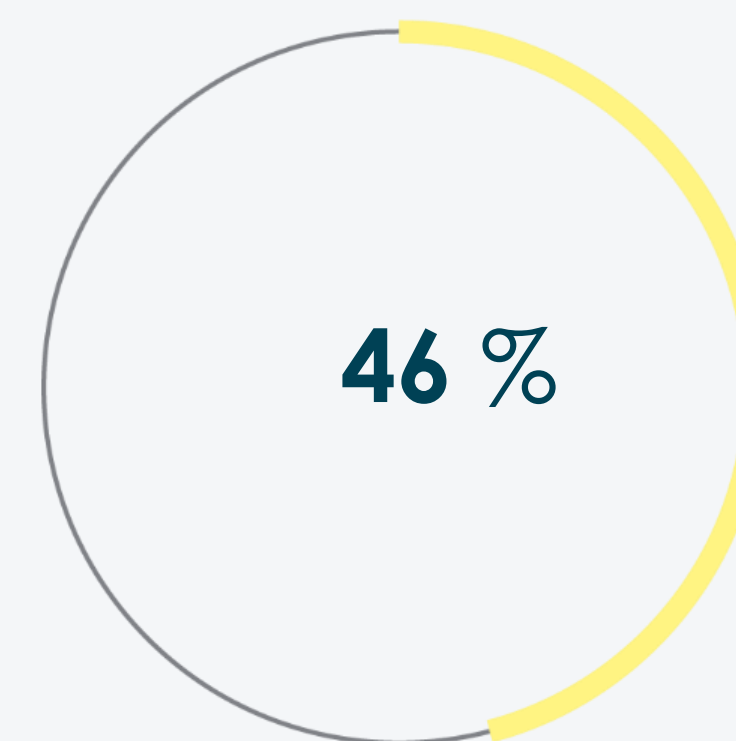
- Rodičia **precenili** vedomosti detí v **sporení**, kde dosiahli horšie výsledky, než rodičia očakávali.
- Naopak, v oblasti **úverov**, finančných **pojmov** a nákupu **vedeli deti viac**, ako si ich rodičia mysleli.
- Najmenej skúseností majú deti s **platbou kartou**, **výberom hotovosti** a čítaním **výpisu z účtu**.

sporenie

úvery

finančné
pojmypodmienky
nákupu

Zdroje informácií

Odkiaľ deti získavajú informácie
o peniazoch

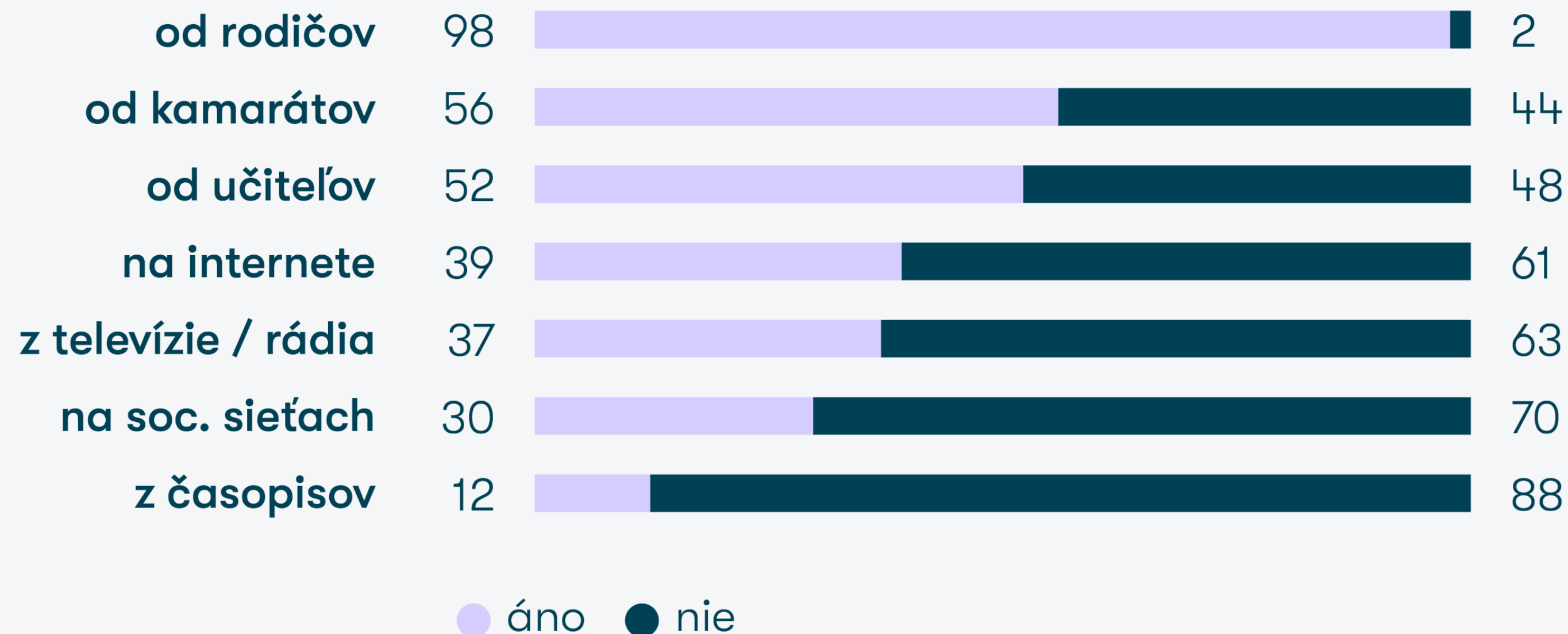

11 ◀▶ 12

Odkiaľ

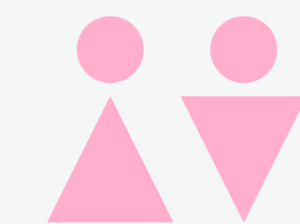
získavajú deti informácie

v %, n = 138

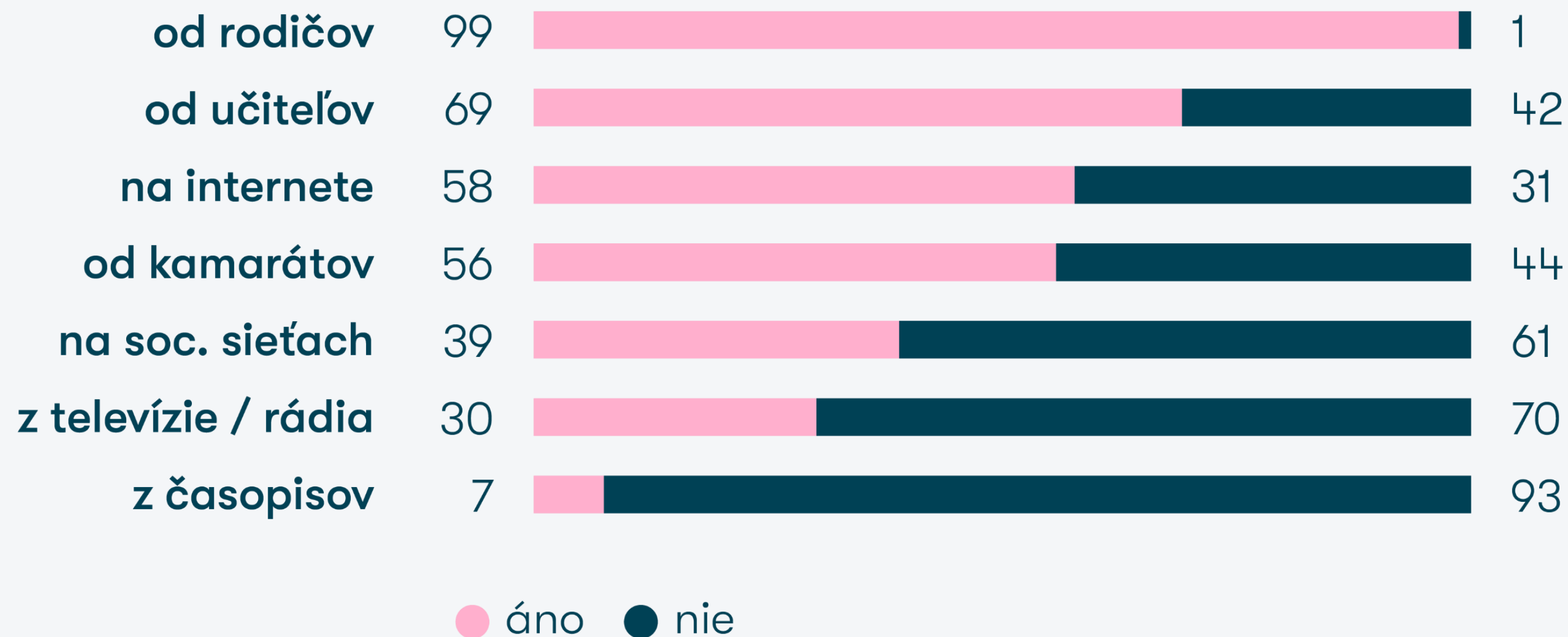

Odkiaľ získavajú deti informácie

13 ◀▶ 14

v %, n = 149

Odkiaľ získavajú deti informácie

15

v %, n = 120

● áno ● nie

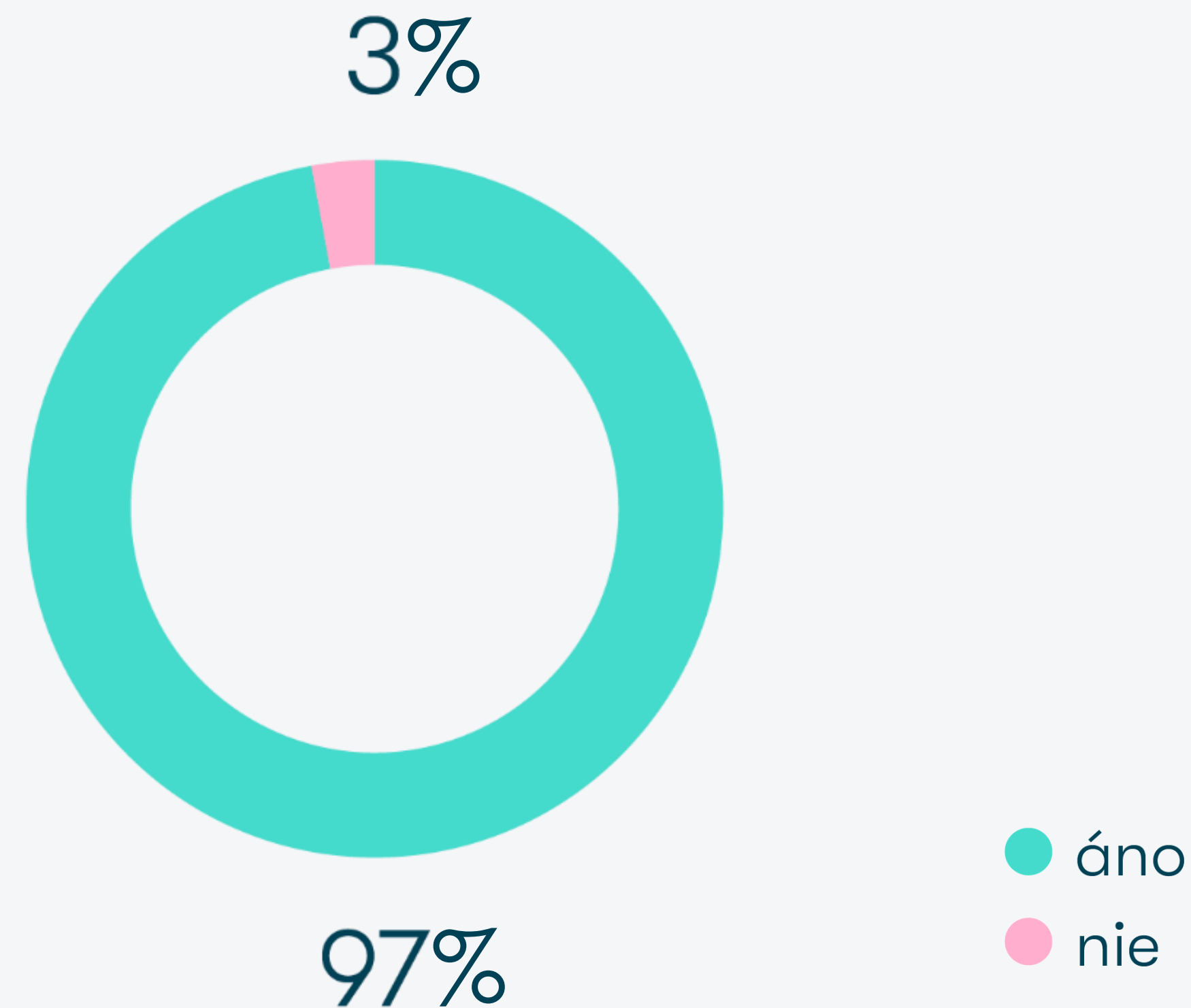
Vreckové

Ako prístupujú rodičia
k vreckovému

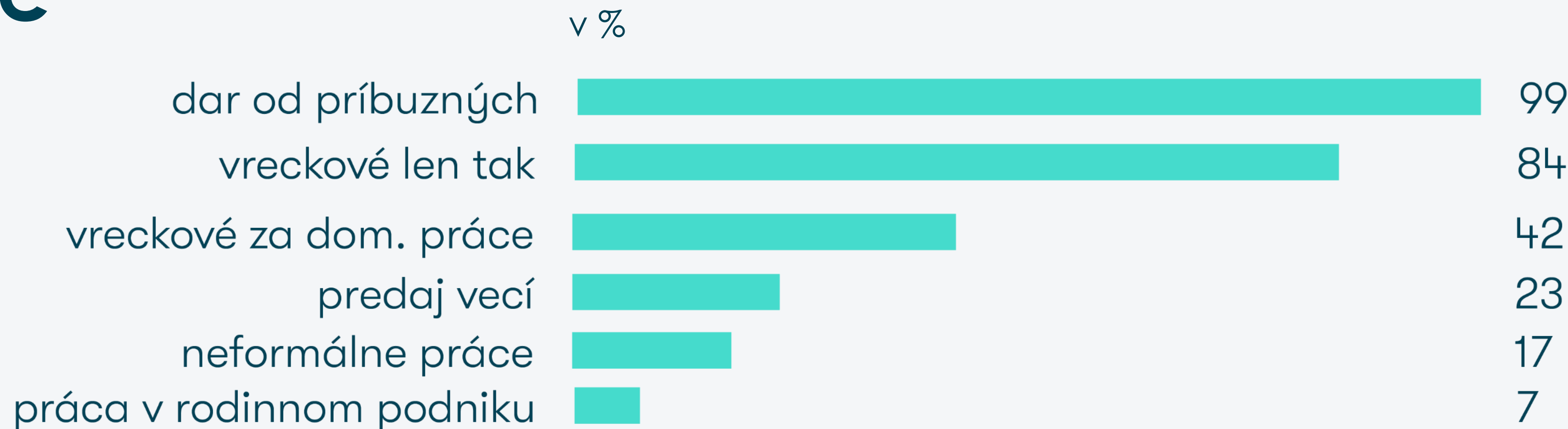
Odkiaľ majú deti peniaze

Máš vlastné peniaze?

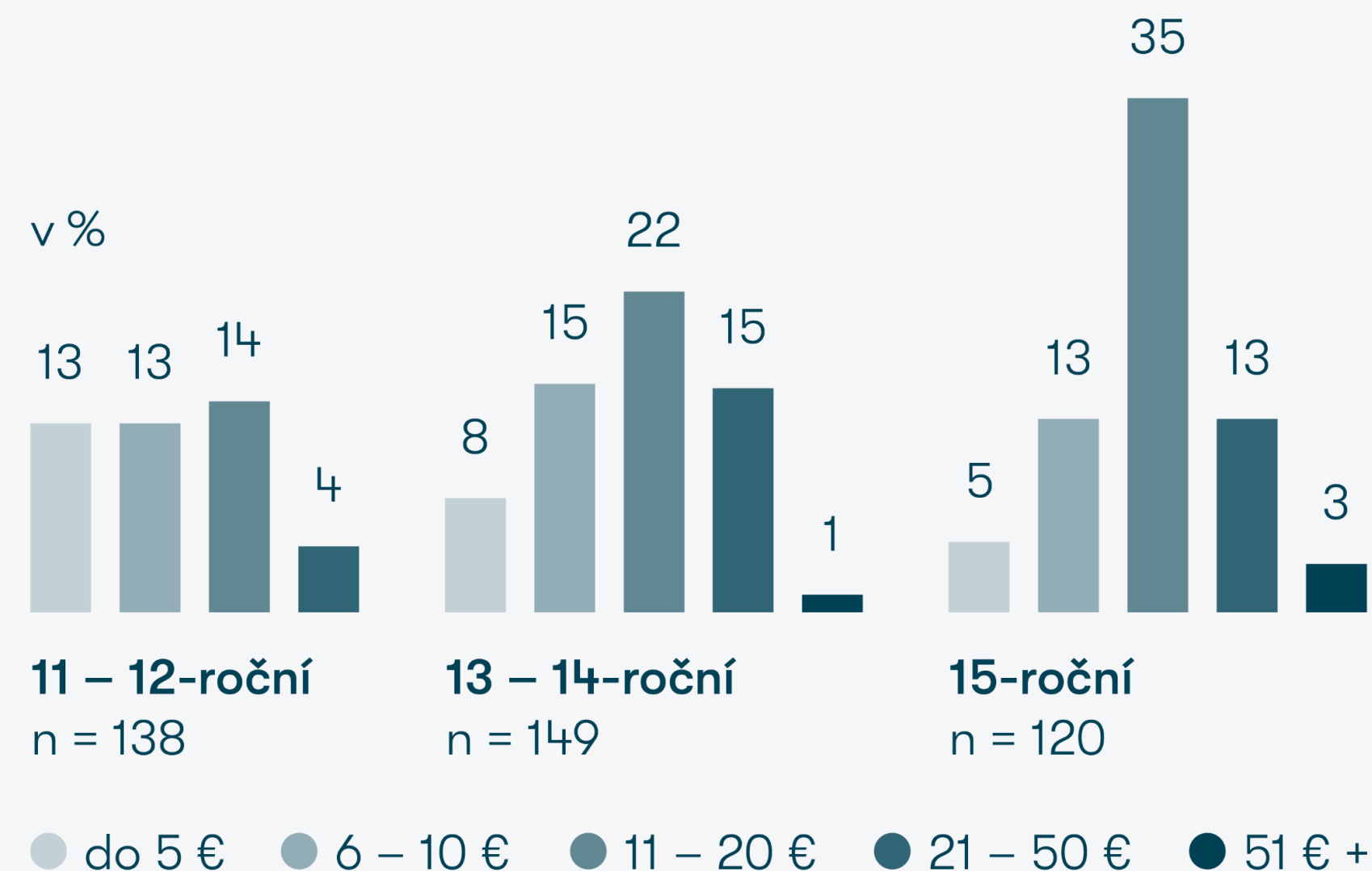
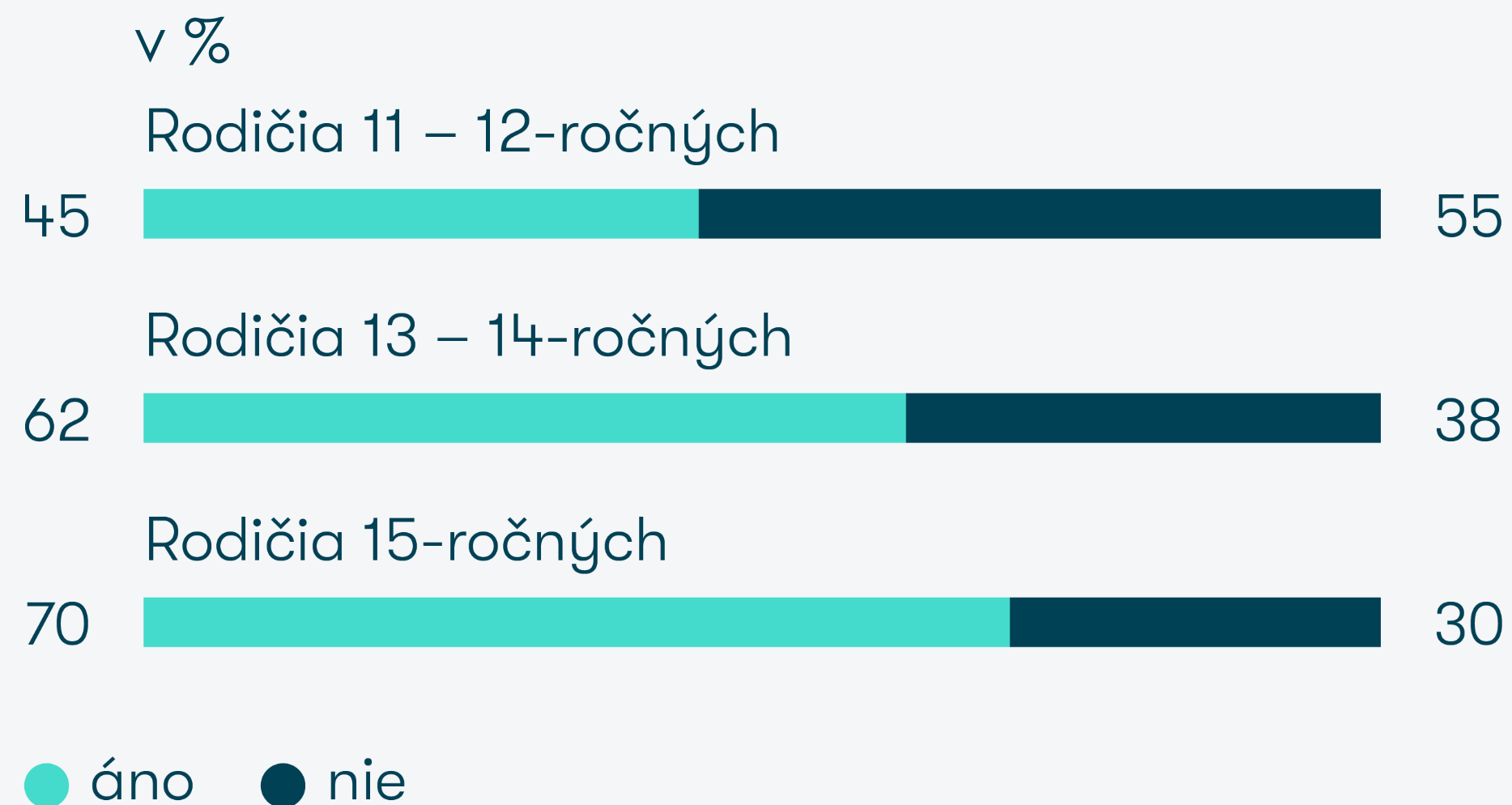
Odkiaľ majú deti peniaze

- Deti majú najčastejšie peniaze ako **dar od príbuzných** alebo **vreckové od rodičov**.

Vreckové podľa veku detí

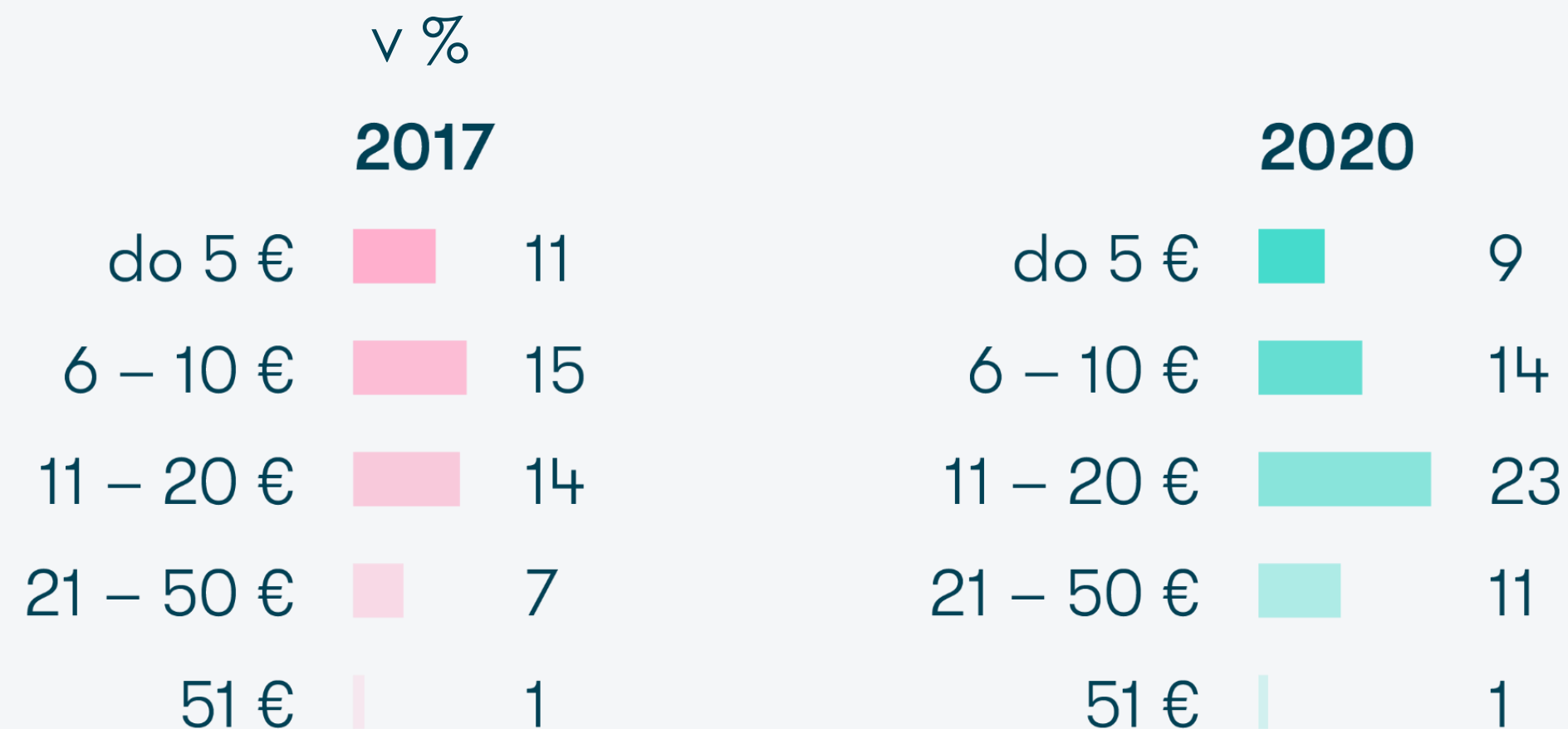
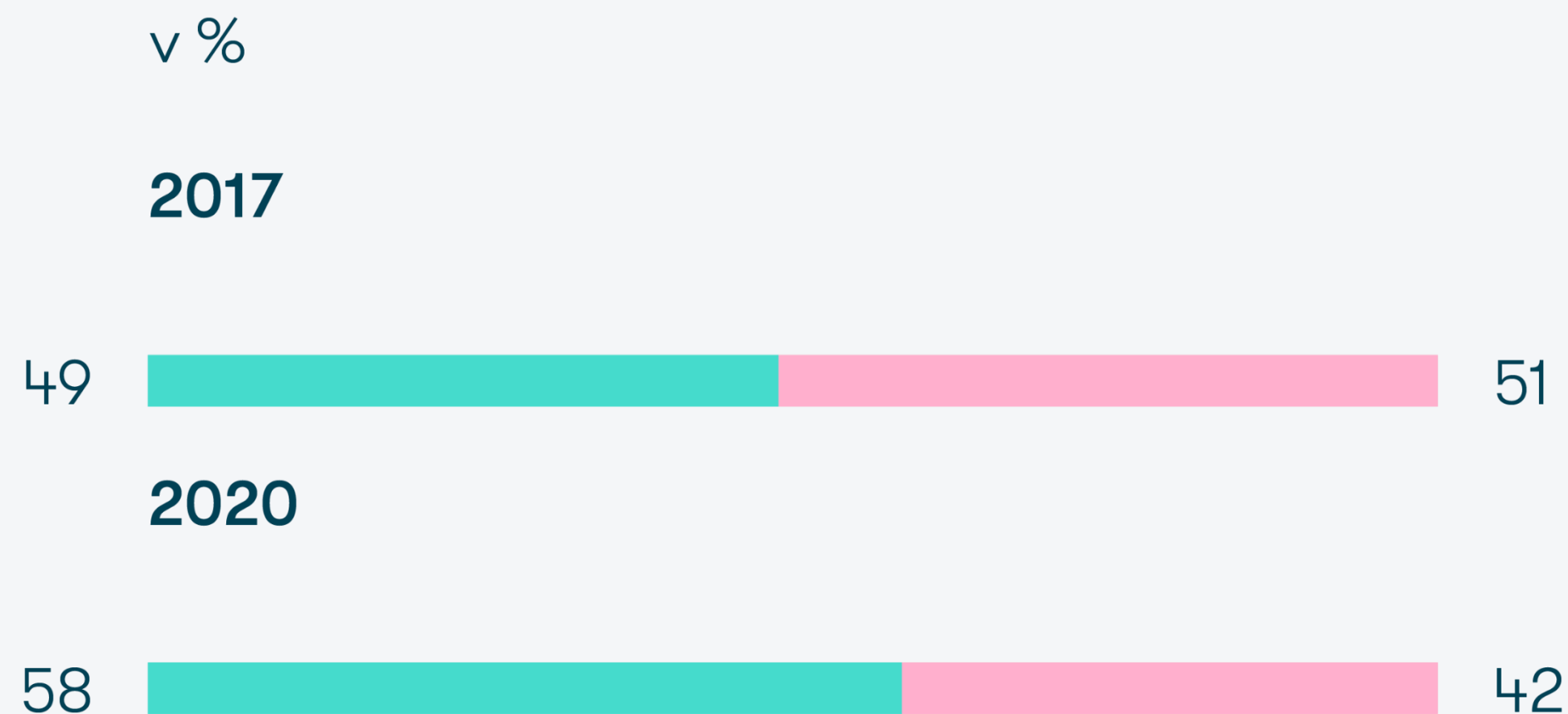
- Podiel rodičov, ktorí dávajú vreckové **rastie s vekom dieťaťa.**
- Priemerné vreckové je vo výške **6-20 eur.**

Vreckové

2017 a 2020

- Počet rodičov, ktorí dávajú deťom pravidelné vreckové **v čase rastie**. Rovnako aj jeho výška.

Prečo rodičia nedávajú vreckové

- Rodičia, ktorí nedávajú deťom vreckové, tak robia, pretože ho **podľa nich nepotrebujú**.

Vreckové a účet v banke

- Účet v banke využíva na Slovensku **48 %** detí.
  - Z toho až **63 %** detí vo veku 15 rokov má účet v banke, avšak vreckové na účet dostáva len **21%** týchto detí.
- Viac ako **50 %** detí vo veku 15 rokov využíva platobnú kartu.

Vreckové a účet v banke

- Veľká väčšina detí si sporí, avšak málo z nich tak robí pravidelne.
- 15-ročné deti nasporia za rok **rovnakú sumu** ako 11- až 12-ročné, a to napriek tomu, že dostávajú **vyššie vreckové**.
- Najčastejšie suma predstavuje do **80 eur** a nasporí ju viac ako **štvrtina detí**.

Skúsenosti detí s peniazmi

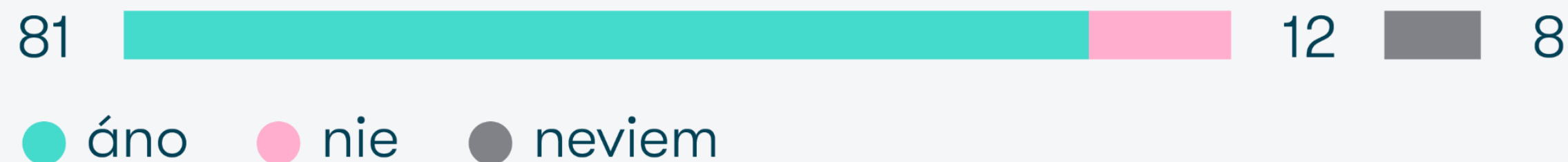
Praktické skúsenosti deťom podľa rodičov chýbajú:

- celkovo **38 %** 15-ročných nemá skúsenosť s **výberom peňazí** z bankomatu
- dokopy **44 %** detí vo veku 13 a 14 rokov má málo skúseností s **platbou kartou**
- až **80 %** mladších detí vo veku 11 a 12 rokov má najmenej skúseností s čítaním **výpisu z účtu**

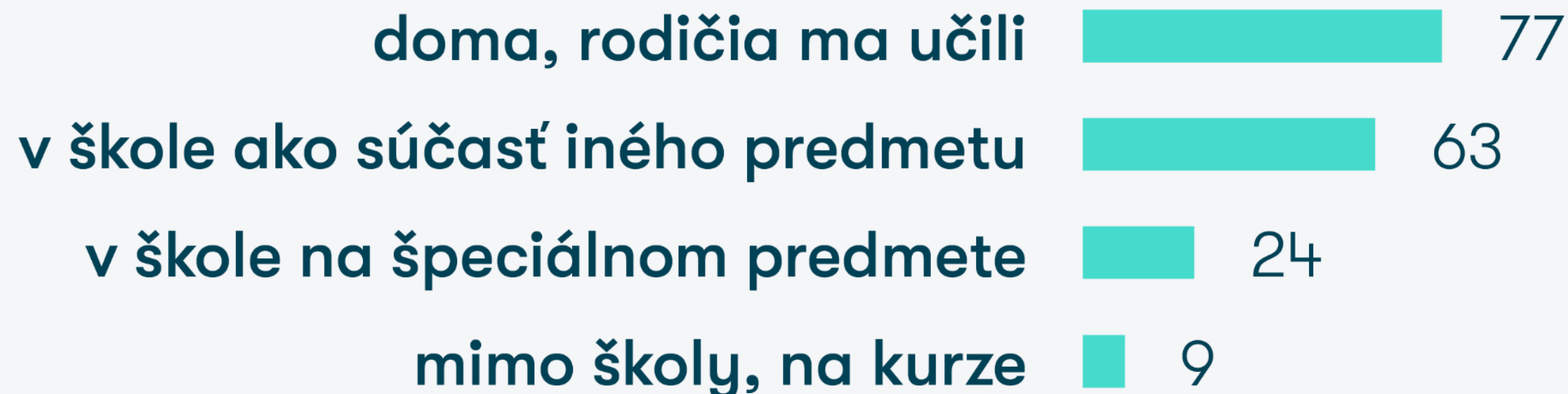
Kde sa deti učili o peniazoch?

- **77 %** detí sa učilo o financiách doma

Učil si sa o financiách?

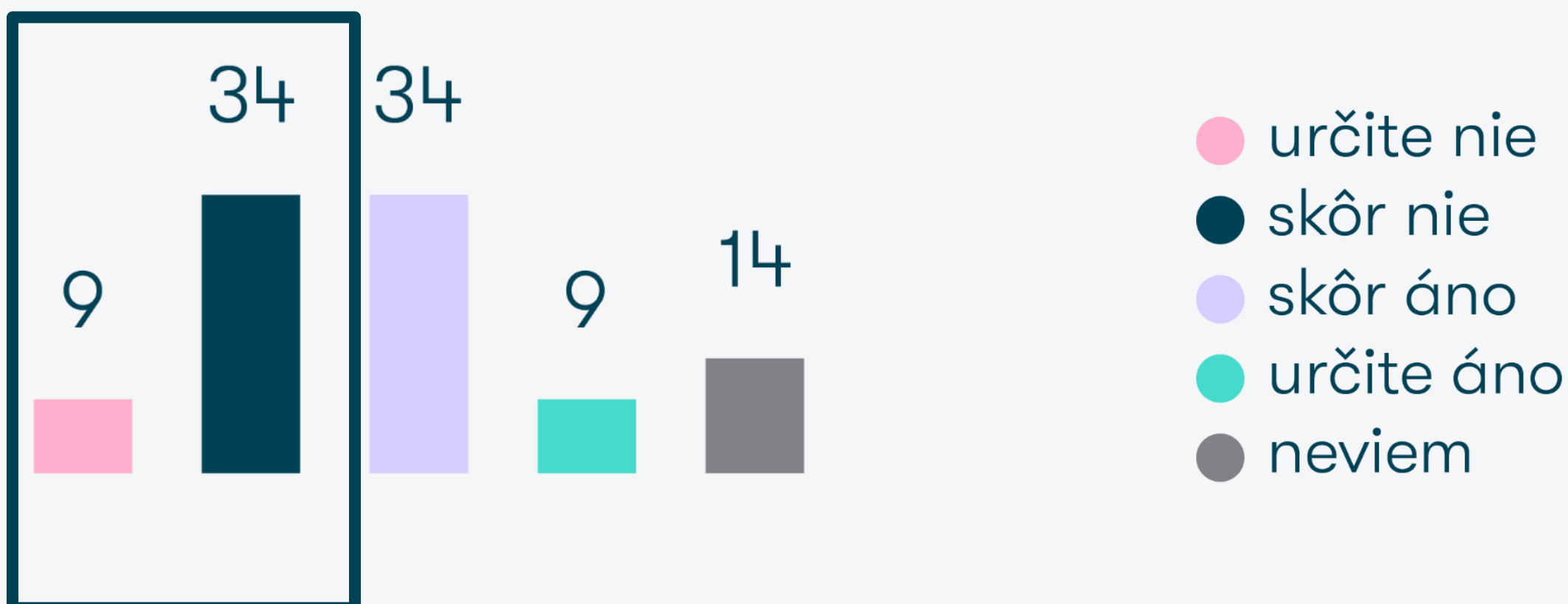
Kde?

Kde sa deti učia o peniazoch?

- **43 %** rodičov sa prikláňa k tomu, že škola sa až tak **nevenuje finančnému vzdelávaniu**

Venuje sa škola finančnému vzdelávaniu?

Záver

Zhrnutie kľúčových
výsledkov

Finančná gramotnosť a zdroje informácií

- Finančná gramotnosť detí je na úrovni **3** školského známkovania.
  - Deti z **gymnázií** sú na tom **lepšie**, dosiahli známku 2.
  - Lepšie výsledky dosahujú deti z **finančne dobre zabezpečených rodín**.
- Najčastejšie získavajú deti informácie **od rodičov**.
  - Veľká časť detí získava informácie zo školy, resp. z internetu a od kamarátov.
  - **43 %** rodičov si myslí, že školy sa **nevenujú finančnému vzdelávaniu**.

Finančná gramotnosť a zdroje informácií

- Rodičia riešia finančné témy s deťmi, ale relatívne **málo** (raz za mesiac alebo menej). Venujú sa im najmä v **teoretickej rovine**, menej prakticky.
- V teoretických vedomostiach mali deti problém s témami ako **sporenie** a **úvery**.
- Najmenej skúseností majú deti s **platbou kartou**, **výberom hotovosti** a čítaním **výpisu z účtu**.
- Deti síce sporia, ale **nerobia tak pravidelne**. Dokonca sporenie ovládajú menej, ako si myslia ich rodičia.

Vreckové

- **58 %** rodičov dáva deťom vreckové, najčastejšie vo výške **11-20 eur**.
  - Pri 15-ročných deťoch sú to viac ako 2/3 detí.
- **48 %** detí má na Slovensku **účet v banke**. Jeho využívanie s vekom rastie.
  - 63 % detí vo veku 15 rokov má účet v banke.
  - Vreckové na účet však dostáva len 21 % z nich.
- **42 %** Slovákov deťom **nedáva vreckové** vôbec.
  - Najčastejším dôvodom je, že ho podľa nich deti nepotrebujú.

Ďakujem za **pozornosť**

Finančné vzdelávanie ako **výzva škôl**

Ako môžu školy **zmeniť aktuálny
problém** finančnej (ne)gramotnosti

Zuzana Labašová
Komenského inštitút

Postavenie SR v rámci OECD

- Vo finančnej gramotnosti detí sa nachádzame **pod priemerom OECD**

Finančná gramotnosť		Finančná gramotnosť	
		Skóre	s. e.
Priemerný výkon je nad priemerom krajín OECD	Estónsko	547	2,0
	Fínsko	537	2,4
	Kanada	532	3,2
	Poľsko	520	2,5
	Austrália	511	2,1
Priemerný výkon nie je štatisticky významne rozdielny od priemeru krajín OECD	Spojené štáty americké	506	3,3
	Portugalsko	505	2,4
Priemerný výkon je pod priemerom krajín OECD	Lotyšsko	501	1,8
	Litva	498	1,8
	Rusko	495	2,9
	Španielsko	492	2,2
	Slovenská republika	481	2,3
	Taliansko	476	2,5
	Čile	451	2,9
	Srbsko	444	2,9
	Bulharsko	432	4,1
	Brazília	420	2,3
	Peru	411	3,2
	Gruzínsko	403	2,6
Indonézia	388	3,2	

Kde je kameň úrazu?

- **socio-ekonomické rozdiely** detí
- **domáce zázemie** a prístup rodičov k finančnému vzdelávaniu
- **nedostatočné vzdelávanie** v oblasti financií na školách
- **pandémia** komplikuje situáciu – fin. gramotnosť na okraji záujmu vzdelávania

Socio-ekonomické rozdiely

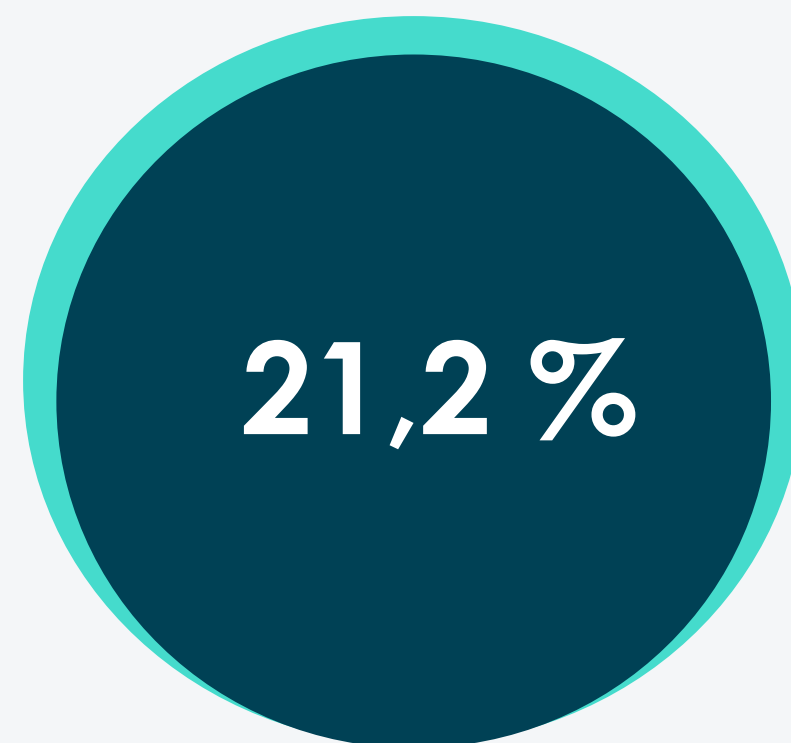
Prečo školy **nie sú** pri ich súčasnom nastavení **schopné vyvažovať rozdiely** v socio-ekonomickom zázemí detí?

Priepastné **rozdiely** v zázemí

- Slovensko má v rámci krajín OECD **najvýraznejšie rozdiely** medzi žiakmi v dôsledku socio-ekonomickej situácie.
- V PISA testovaní z r. 2018 dosiahli žiaci s lepším zázemím o viac ako **100 bodov vyššie skóre** vo finančnej gramotnosti oproti žiakom vyrastajúcim v horších podmienkach.

Priepastné **rozdiely** v zázemí

Riziková skupina
detí SR

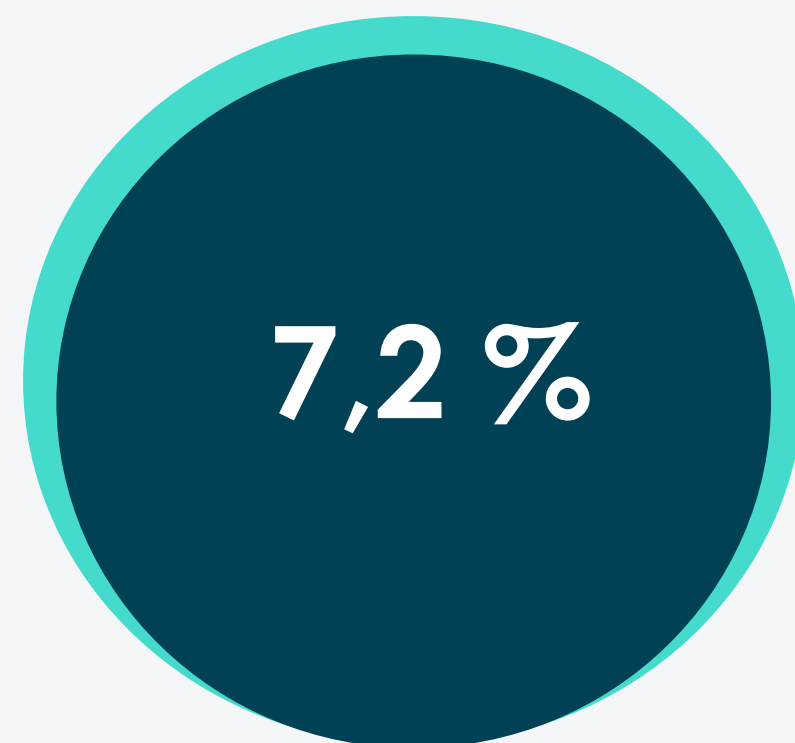
Riziková skupina
detí OECD

Priepastné **rozdiely** v zázemí

TOP skupina detí
SR

TOP skupina detí
OECD

Škola by mala **kompensovať nedostatok** informácií v rodine, a tým **stierať** socio-ekonomické **rozdiely**.

Avšak mnohé **školy** vo vzdelávaní v oblasti finančnej gramotnosti **zaostávajú.**

Nedostatočné vzdelávanie na školách

Systemové bariéry a **personálna
poddimezovanosť** ako zásadné úskalia

Ako to vidia **školaáci?**

„ Chcel by som, aby sa v školách myslelo na žiakov a ich potreby. Pridal by som hodiny, ktoré sa nám zídu v bežnom živote, a to **finančná gramotnosť**, technológie, komunikácia... ”

chlapec, 13 rokov
Bratislavský kraj

Ako to vidia **školaáci?**

*„Učitelía by si mali rozumieť so žiakmi a vedieť naučiť učivo. Spolužiáci by nemali byť rasisti, mali by tolerovať každého. Ďalšia vyučovacia hodina by mala byť **finančná gramotnosť**, ktorú potrebujeme do reálneho života.“*

dievča, 14 rokov
Nitriansky kraj

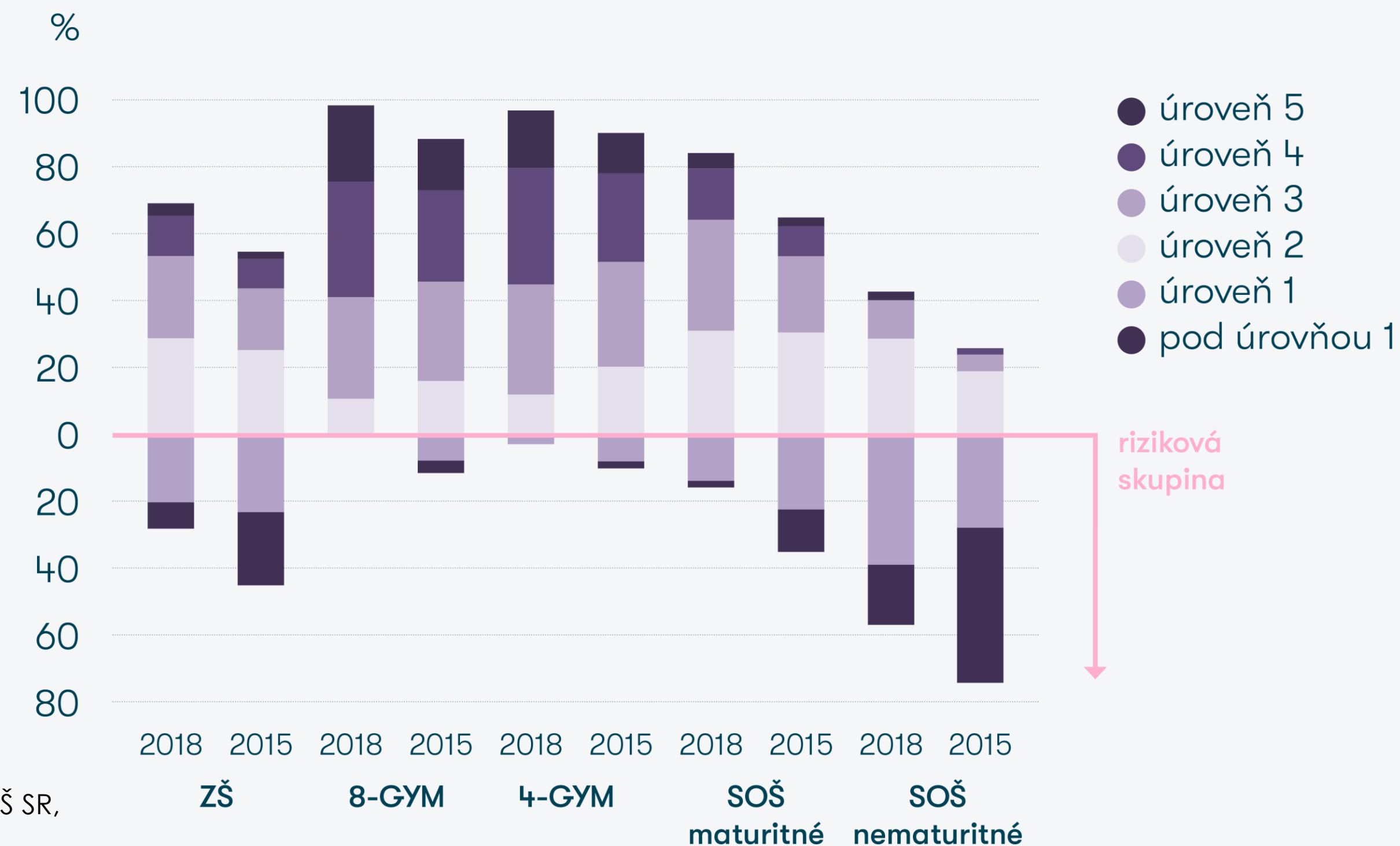
Ako to vidia školáci?

„Zmeňte učebné osnovy a systém, aby sa neučili logaritmy a radšej učte deti veciam, ktoré skutočne v živote využijú, ako **finančná gramotnosť**.“

dievča, 16 rokov
Banskobystrický kraj

Rozdiely medzi školami

- Žiaci z **gymnázií** dosahovali výrazne **vyššie skóre** vo fin. gramotnosti ako žiaci stredných odborných škôl.

Zdroj: MŠVVŠ SR,
NÚCEM

Bariéra #1

systemové nastavenie

- Finančná gramotnosť je prierezovou témou, avšak veľký objem učiva **znižuje efekt týchto tém.**
- **Zastarané učebné osnovy**- posledná výrazná reforma základného vzdelávania v 70. rokoch.
- Výučba neposkytuje dostatok priestoru na **medzipredmetovosť** a **praktické aktivity.**

Bariéra #2

personálne limity

- **Nedostatočné kapacity** na strane učiteľov.
- **Nedostatočná príprava budúcich pedagógov** v oblasti finančnej gramotnosti na vysokých školách.
- **Nedostatok vzdelávacích príležitostí** pre učiteľov z praxe.

Aké je riešenie?

- kurikulárna reforma
- vzdelávanie a **podpora súčasných pedagógov**
- vzdelávanie **budúcich pedagógov**
- **metodika a didaktika** na odovzdávanie tém

Domáce zázemie

Najčastejším zdrojom informácií detí
je **rodina**

Úloha

domáceho zázemia

- Lepšiu finančnú gramotnosť vykazujú žiaci, ktorí informácie získavajú od **rodičov** a z **internetu**.
- Žiaci, ktorí získavajú informácie zo **školy**, dosiahli **rovnaké výsledky**, ako tí, ktorí školu ako zdroj **neuviedli**.

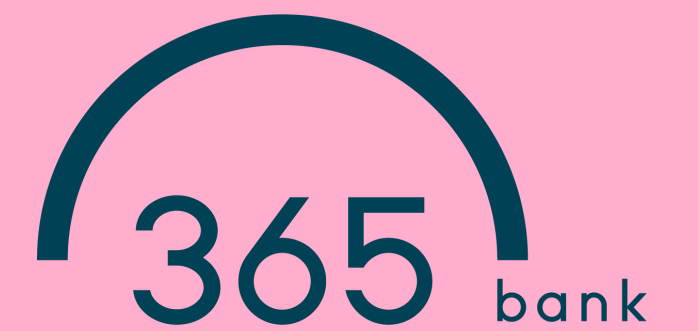
Praktické skúsenosti detí

- Žiaci, ktorí v PISA dotazníku uviedli, že **majú platobnú kartu**, dosiahli signifikantne **vyššie skóre** v teste finančnej gramotnosti v porovnaní so žiakmi, ktorí takúto skúsenosť nemali.

Tipy pre rodičov a školy

- Systematické vedenie detí k **aktívnemu narábaniu** s financiami v školách aj v domácnostiach.
- Dôraz na **praktické zručnosti** a **učenie** sa prostredníctvom **zážitku** a reálnych situácií.
- **Technológie** slúžiace na prepojenie teoretických vedomostí s praxou.
- Viesť deti k tomu, aby sa **nebáli robiť chyby** a učili sa z nich.

Ďakujem za **pozornosť**

Vreckové sa mení na apkové

Ako vedia banky a **digitálne technológie** podporiť praktické skúsenosti detí a finančne ich vzdelávať

Tomáš Barbarič
365.bank

Pamätáte si, **kedy ste dostali svoj prvý smartfón?**

Ja

20 ročný

Deti pred 5 rokmi

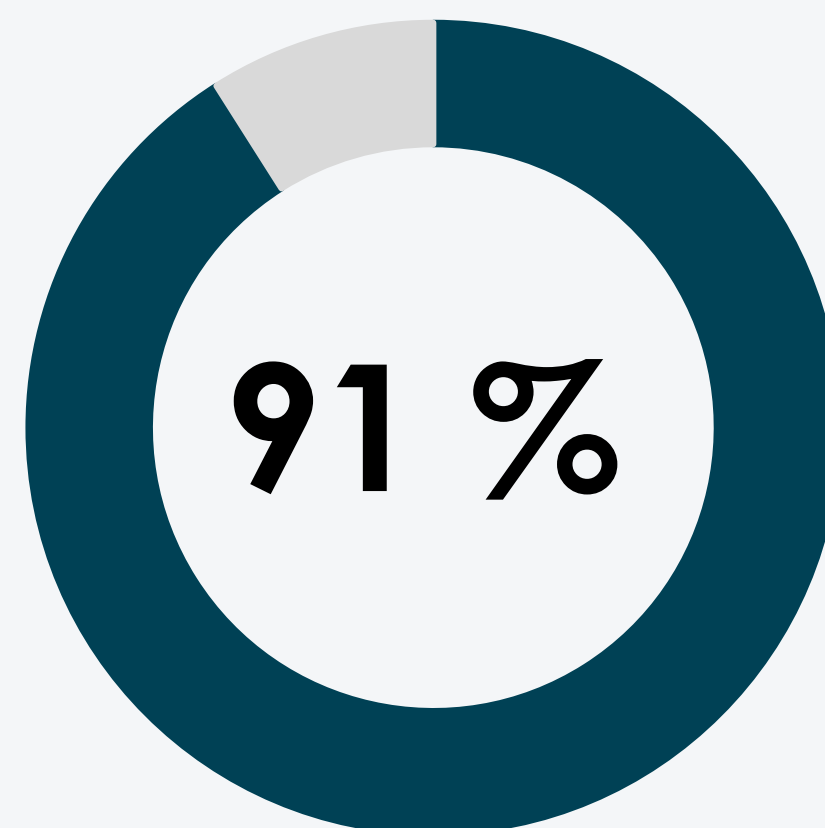
10 ročné

Deti dnes

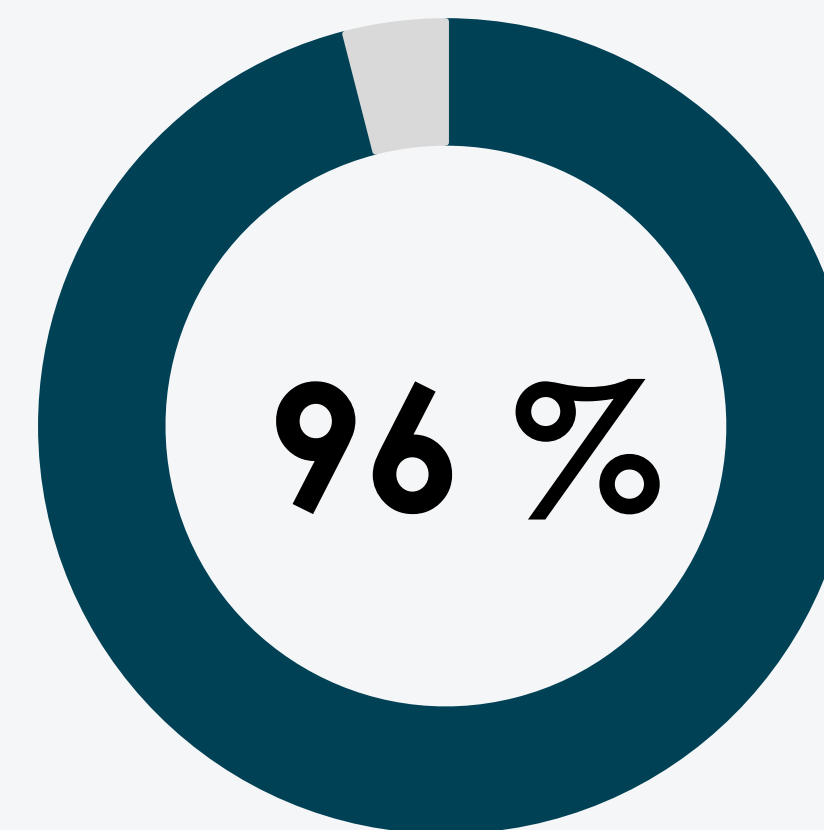
8 ročné

Deti sú
tech.
friendly

Vlastnia
smartfón

Využívajú
aplikácie

- ✓ zaujímajú sa o **svet financií a peňazí**
- ✓ majú rady **zábavu a gamifikáciu**

Prvá detská banková aplikácia s kartou

Rozširujeme našu **rodinu produktov**

0 – 8 rokov

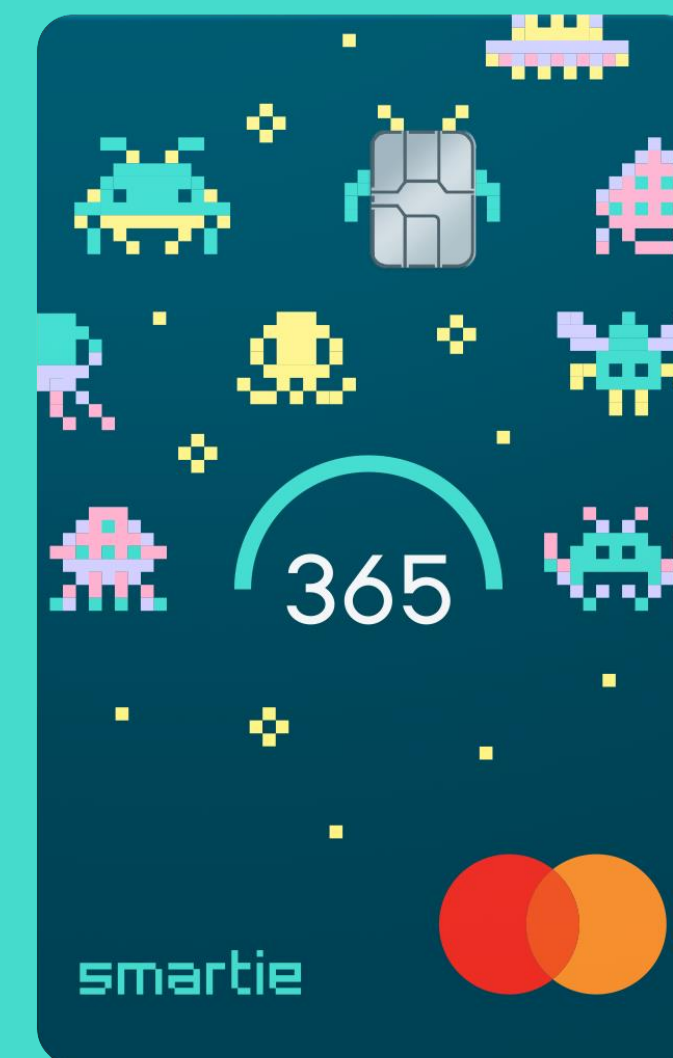
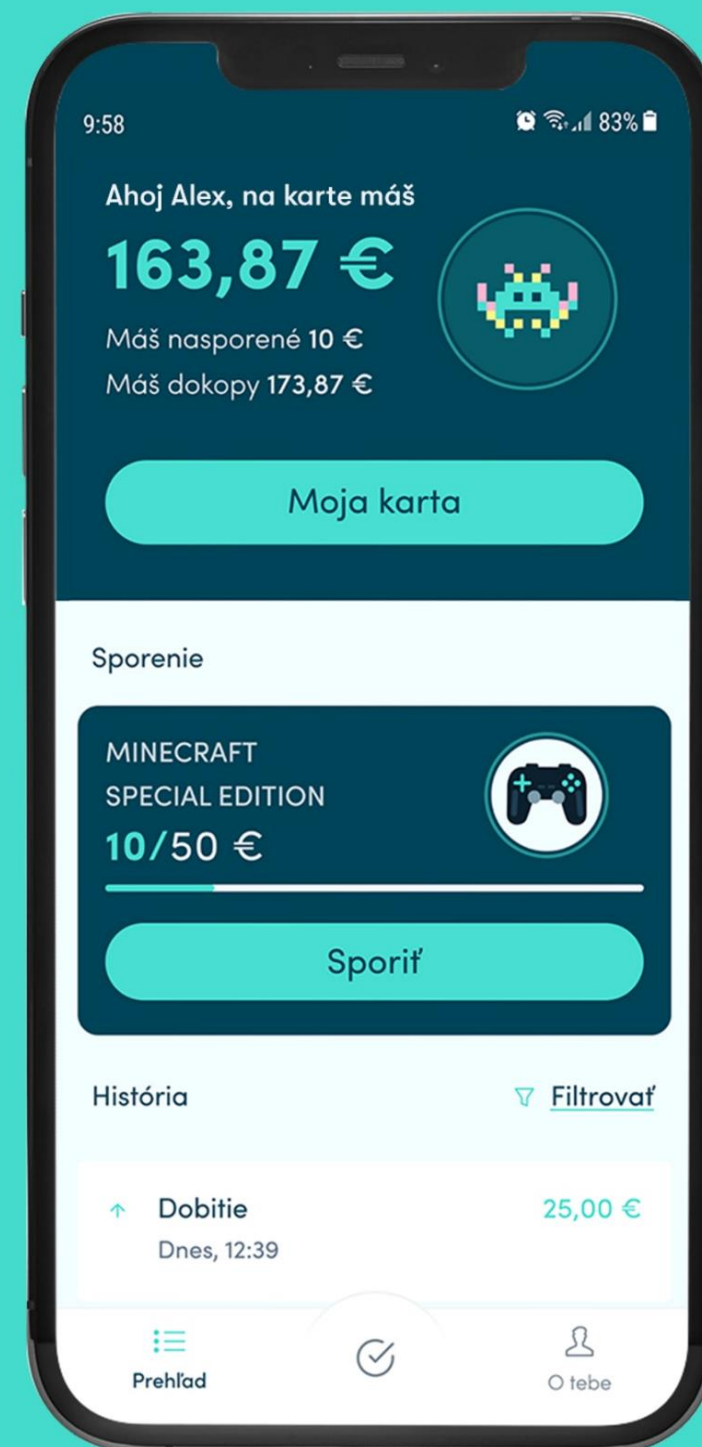
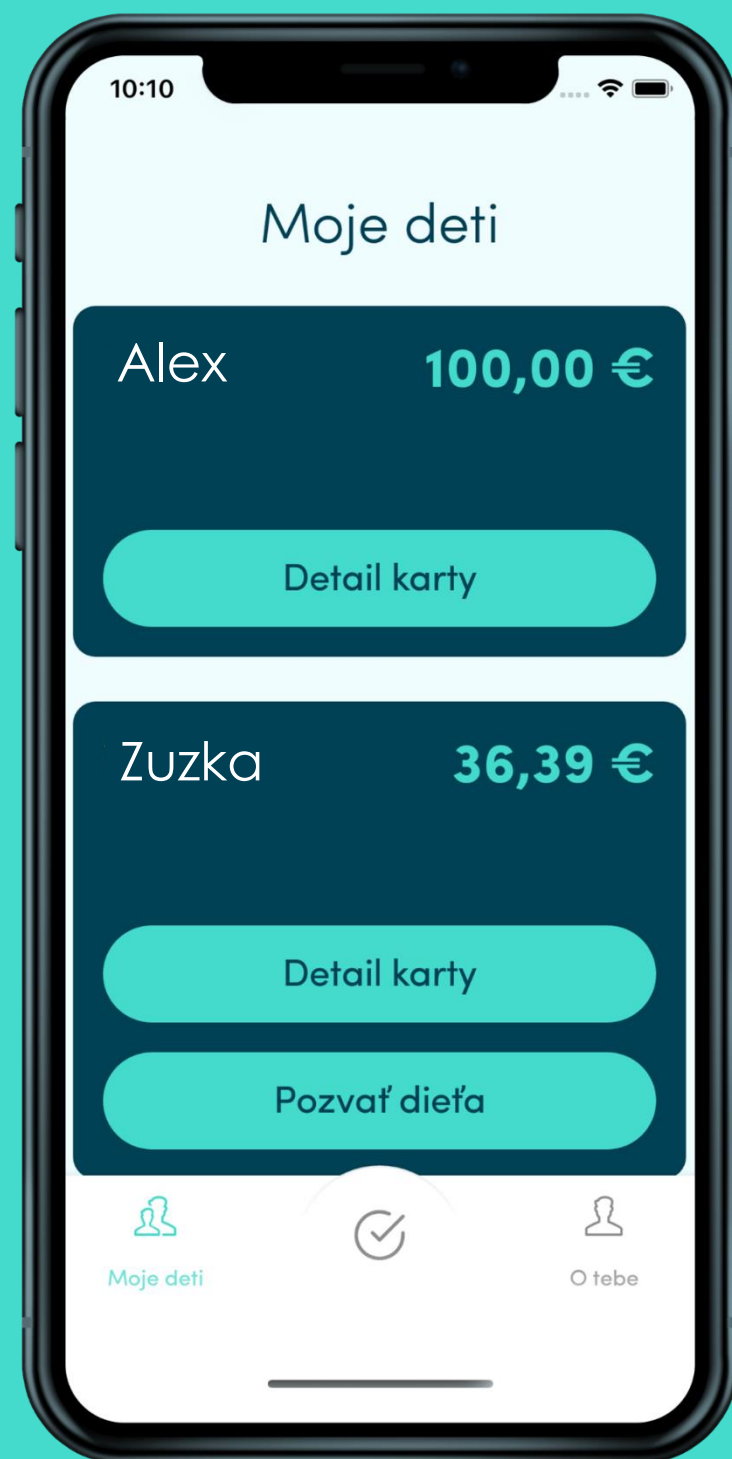
8 – 15 rokov

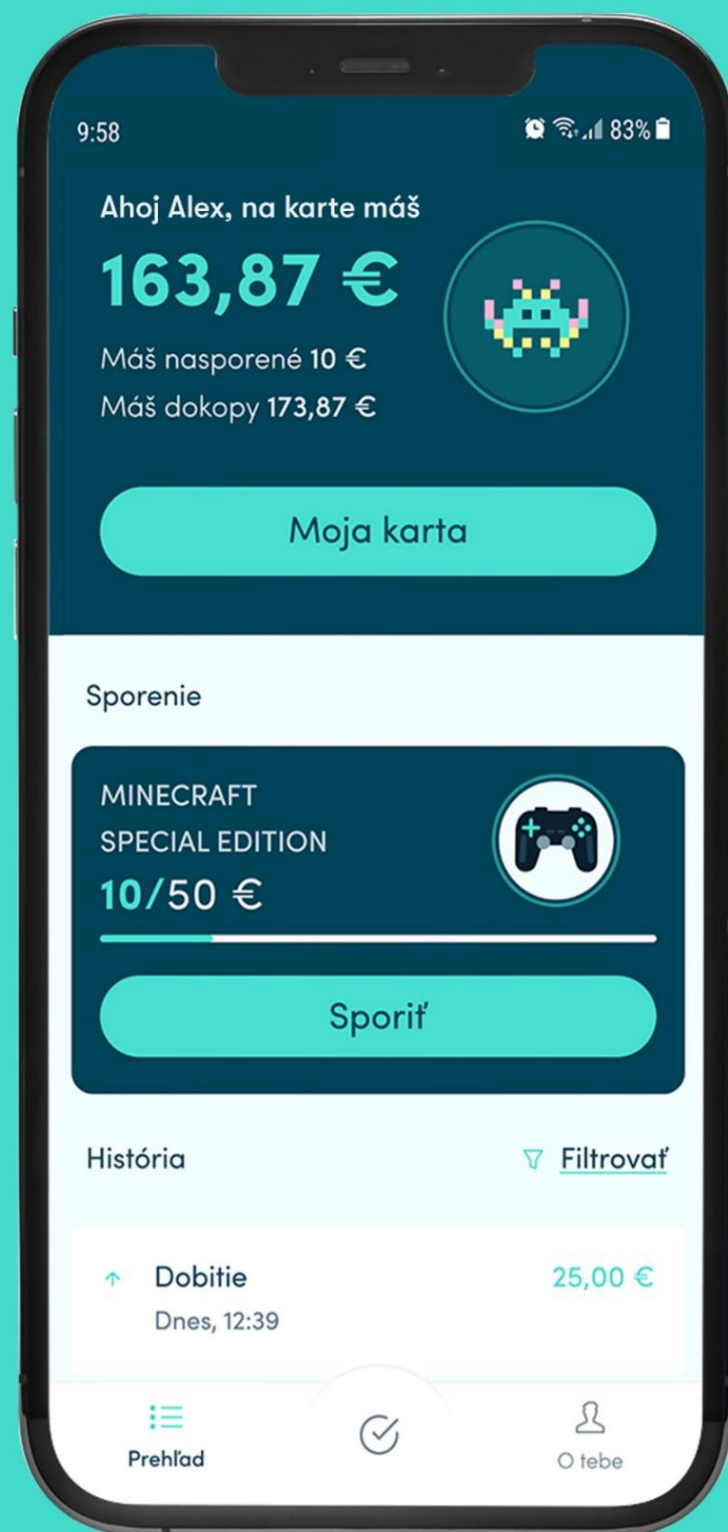
15+ rokov

Rodičovská a detská verzia

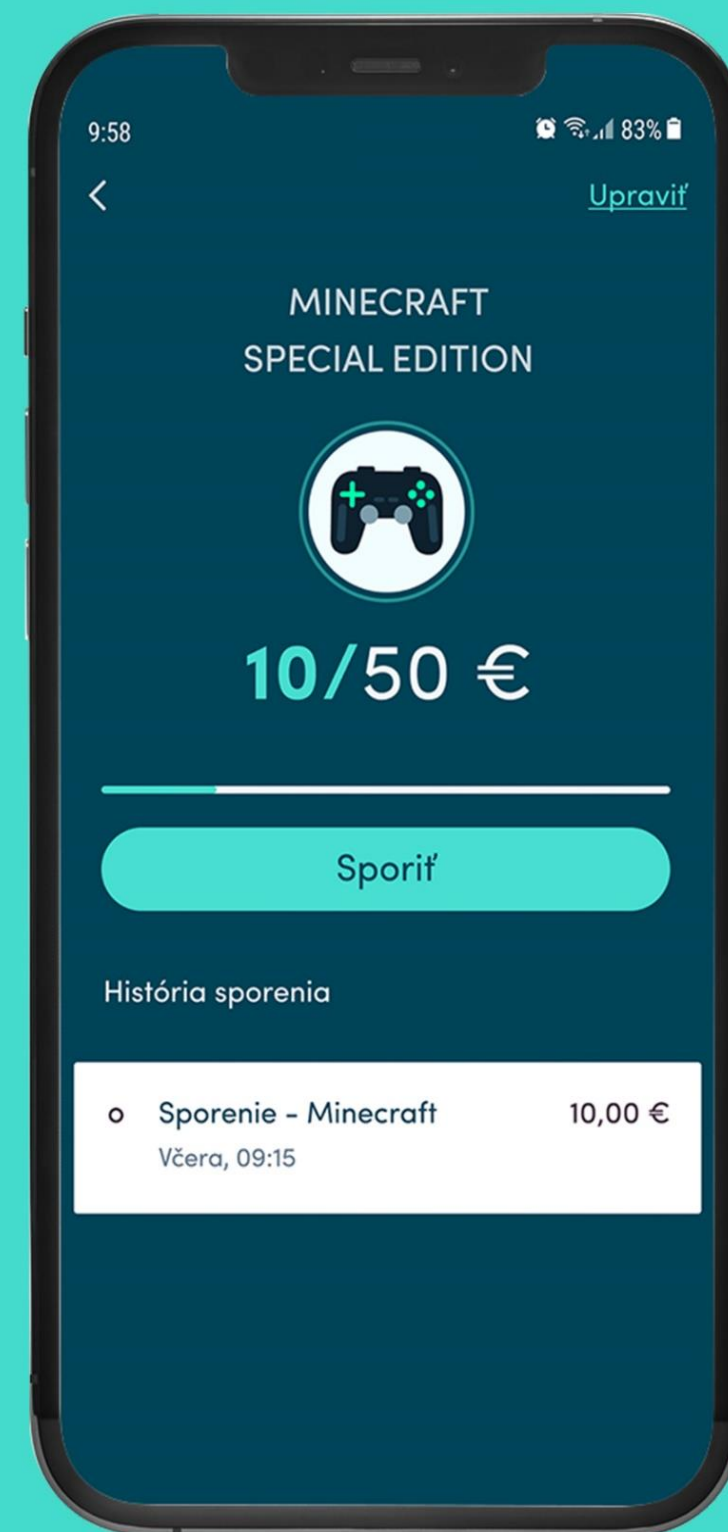
Tvoja karta,
tvoje úspory

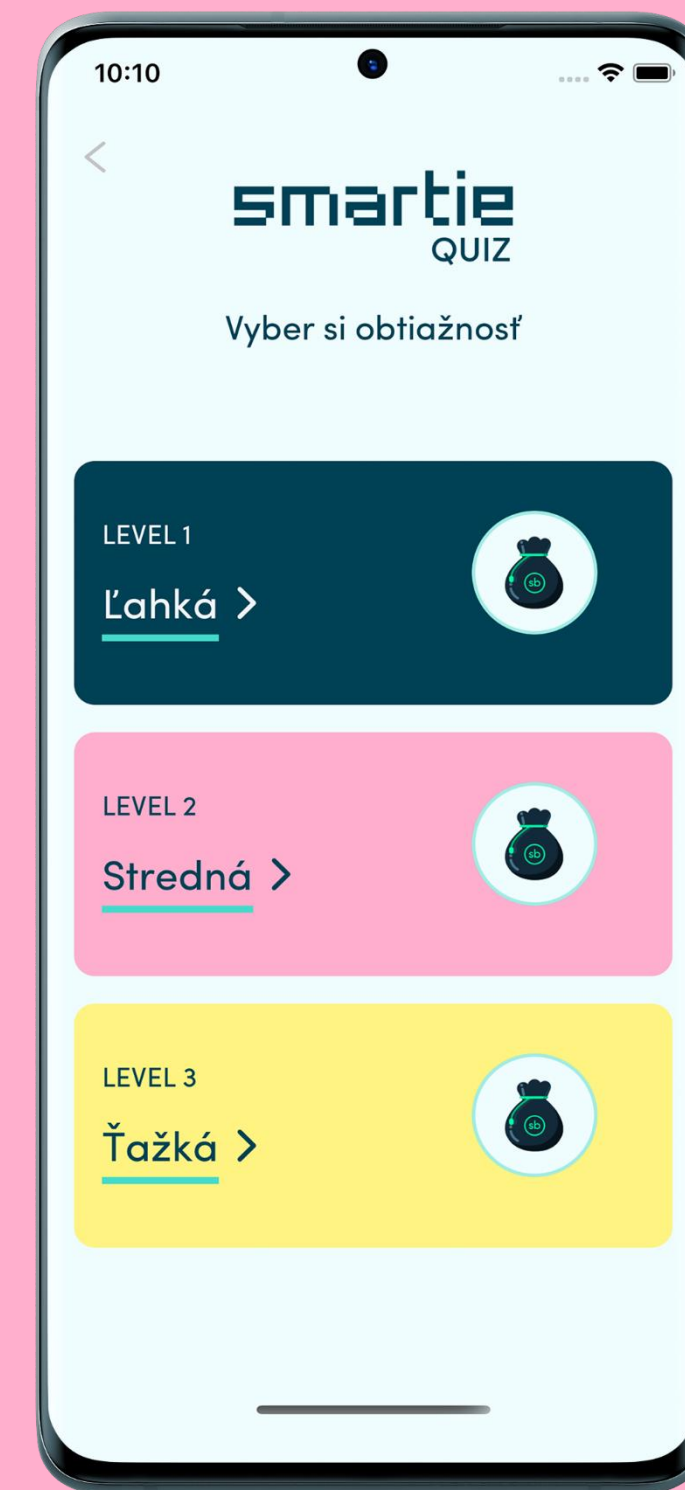
Maj svoje peniaze
vždy poruke

Pomôžeme ti
dosiahnuť tajné sny

Nestratíš sa vo
finančných pojmoch

Aktuálna situácia

- Rodičia dávajú deťom vreckové **nepravidelne**, resp. **vôbec**.
- Neprehľadný cash flow, príjmy a výdavky.
- Deti **sporia nepravidelne** a majú usparené menej, ako by mohli mať.
- Finančná gramotnosť detí na **trojku**, chýba vzdelávanie aj praktické skúsenosti.

Budúcnosť so **SMARTIE**

- Podporí **pravidelnosť vreckového** na strane rodiča.
- Prehľadnosť vo výdavkoch, lepšie hospodárenie.
- Pravidelné vreckové bude viesť dieťa k **pravidelnému sporeniu**.
- Zvyšovanie **praktických zručností**, ale aj chápanie fin. pojmov prostredníctvom **gamifikácie**.
- Rodič má lepšiu kontrolu a prehľad.

Lepšie je raz vidieť, ako stokrát

počut*

** Real time prezentácia produktu, snímané priamo z obrazovky telefónu,
ukážka najhlavnejších funkcionalít*

Ďakujem za **pozornosť**

365.bank/smartie

